

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

H O T Ă R Î R E

cu privire la aprobarea regulamentului de stabilire
a cerințelor către sticle utilizate ca recipiente de măsurare

nr. _____ din _____ 2013

În temeiul art. 14 din Legea metrologiei nr. 647-XVI din 17 noiembrie 1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova ediție specială, 2008), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă regulamentul de stabilire a cerințelor către sticle utilizate ca recipiente de măsurare (conform anexei).
2. Implementarea și controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Economiei și Agenției pentru Protecția Consumatorilor în corespundere cu funcțiile și atribuțiile acestora.
3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la 24 de luni din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Iurie LEANCĂ

Contrasemnează :

Valeriu LAZĂR

**Viceprim-ministru,
Ministrul economiei**

Regulamentul de stabilire a cerințelor către sticle utilizate ca recipiente de măsurare

Regulamentul de stabilire a cerințelor către sticle utilizate ca recipiente de măsurare (în continuare – regulament) transpune Directiva 75/107/CEE a Consiliului din 19 decembrie 1974 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la sticlele utilizate ca recipiente de măsurare, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene din 15 februarie 1975.

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul regulament se aplică sticlelor utilizate ca recipiente de măsurare, denumite în continuare sticle, fabricate din sticlă sau din alt material rigid ce conferă caracteristici metrologice similare, și care:

a) sunt capsulate (închise) sau sunt proiectate pentru a fi capsulate (închise) și sunt destinate depozitării, transportului și livrării de lichide;

b) au o capacitate nominală cuprinsă între 0,05 l și 5 l inclusiv;

c) au asemenea caracteristici metrologice (caracteristici de proiectare și fabricație) încât pot fi utilizate ca recipiente de măsurare, în sensul că atunci când sînt umplute pînă la un nivel specificat sau la un procentaj specificat din capacitatea maximă de umplere, conținutul lor poate fi măsurat cu exactitate.

2. Numai sticlele utilizate ca recipiente de măsurare, care satisfac cerințele prezentului regulament, pot fi marcate cu semnul prevăzut la pct. 5 din anexa nr. 2.

Sticlele utilizate ca recipiente de măsurare se supun controlului metrologic legal în condițiile specificate în anexele nr. 2 și 3.

3. Nu poate fi interzisă sau restricționată introducerea pe piață și utilizarea sticlelor care corespund cerințelor și verificărilor prevăzute de prezentul regulament din motive privind volumul, determinarea volumului acestora sau metodele prin care au fost verificate.

4. Pentru a interpreta corect prezentul regulament se aplică termenii conform Legii metrologiei nr. 647-XIII din 17 noiembrie 1995 cu modificările și completările ulterioare și cu următoarele completări :

Golul sticlei sau volumul de expansiune (în continuare gol) – este distanța dintre nivelul teoretic de umplere pentru capacitatea nominală și nivelul maxim de umplere, precum și diferența dintre capacitatea maximă de umplere și capacitatea nominală, care trebuie să fie în mod perceptibil constante pentru toate sticlele de același tip, adică pentru toate sticlele făcute în același scop.

Eroare, eroare de măsurare – diferență între valoarea măsurată a unei mărimi și valoarea unei referințe.

Eroare tolerată – valoarea extremă a erorii de măsurare în raport cu o valoare de referință cunoscută, permisă prin specificații sau reglementări pentru o măsurare, un mijloc de măsurare sau un sistem de măsurare dat.

5. Prezentul regulament se adresează producătorului sau reprezentantului autorizat al acestuia, sau importatorului.

CERINȚE TEHNICE
către sticlele utilizate ca recipiente de măsurare

1. Sticlele utilizate ca recipiente de măsurare sînt caracterizate prin următoarele capacități specificate întotdeauna la temperatura de 20°C:

a) capacitatea nominală V_n este volumul marcat pe sticlă și reprezintă volumul de lichid pe care se presupune că îl conține sticla atunci cînd este umplută în condițiile de utilizare pentru care este destinată;

b) capacitatea maximă reprezintă volumul de lichid pe care îl conține sticla cînd este umplută pînă la plin ras (marginea superioară);

c) capacitatea reală reprezintă volumul de lichid pe care sticla îl conține atunci cînd este umplută pînă la nivelul teoretic corespunzător capacității nominale.

2. Metodele de umplere a sticlelor utilizate ca recipiente de măsurare sunt următoarele:

a) umplere la nivel constant;

b) umplere la gol constant.

3. Pentru a fi posibil ca măsurarea volumului conținutului sticlelor utilizate ca recipiente de măsurare, ținînd seama de incertitudinile curente de umplere, să se facă cu suficientă exactitate și mai ales cu exactitatea cerută de directivele referitoare la produse preambalate, erorile maxime acceptabile (pozitive sau negative) ale capacității unei sticle utilizate ca recipient de măsurare, adică cele mai mari diferențe permise (pozitive sau negative), la o temperatură de 20 °C și în condițiile de control stabilite în anexa 2, între capacitatea reală și capacitatea nominală V_n sunt în conformitate cu tabelul 1:

Tabelul nr. 1

Capacitatea nominală V_n ml	Erori maxime tolerate	
	% din V_n	în mililitri
de la 50 la 100	-	3
de la 100 la 200	3	-
de la 200 la 300	-	6
de la 300 la 500	2	-
de la 500 la 1 000	-	10
de la 1 000 la 5 000	1	-

Eroarea maximă tolerată la capacitatea maximă de umplere trebuie să fie aceeași cu eroarea maximă admisă la capacitatea nominală corespunzătoare.

Exploatarea sistematică a abaterilor este interzisă.

4. În practică, verificarea capacității reale a sticlei utilizate ca recipient de măsurare se face prin determinarea cantității de apă la temperatura de 20 °C pe care o conține în realitate sticla cînd este umplută pînă la nivelul teoretic corespunzător cu capacitatea nominală. Verificarea capacității reale a sticlei utilizate ca recipient de măsurare poate fi verificată și indirect, printr-o metodă cu exactitate echivalentă.

5. În conformitate cu legislația în vigoare, producătorii sticlelor utilizate ca recipiente de măsurare, înregistrați pe teritoriul Republicii Moldova pentru ca să poată fi identificați, prezintă informația despre marca sa la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

Producătorul, pe propria răspundere, va aplica pe sticlă semnul "3" (epsilon inversat), conform prevederilor anexei nr. 4, care atestă că sticla îndeplinește cerințele prezentului regulament. Înălțimea semnului epsilon inversat trebuie să fie de cel puțin 3 mm.

6. Agenția pentru Protecția Consumatorului, în baza Hotărârii Guvernului nr. 936 din 09.12.2011 privind crearea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și aprobarea Regulamentului, structurii și efectivului-limită, verifică respectarea de către sticlele utilizate ca recipiente de măsurare a prevederilor prezentului regulament, prelevând eșantioane la locul de fabricație (producător sau reprezentantul autorizat) sau, dacă acest lucru nu este posibil, în incinta importatorului.

Această verificare statistică prin eșantionare se execută în conformitate cu metodele menționate în anexa nr. 3 la producător (reprezentantul autorizat), importator sau la laboratoarele de metrologie desemnate în cadrul Sistemului Național de Metrologie.

7. Prezentul regulament nu exclude orice alte verificări ce ar putea fi efectuate de autorități de supraveghere a pieței.

8. O sticlă utilizată ca recipient de măsurare trebuie să poarte indicații indelibile, ușor lizibile și vizibile:

1) pe partea laterală, pe marginea fundului sau pe fund:

a) o indicație cu privire la capacitatea sa nominală în litri, centilitri sau mililitri, în cifre cu o înălțime de cel puțin 6 mm, în cazul în care capacitatea nominală este de peste 100 cl, o înălțime de 4 mm dacă aceasta este sub 100 cl, dar fără a include 20 cl și o înălțime de 3 mm dacă nu este mai mare de 20 cl, urmată de simbolul unității de măsură utilizate sau, acolo unde este cazul;

b) marca de identificare a producătorului prevăzută la pct. 5 alin. 1;

c) semnul "ε" (epsilon inversat) conform anexei nr. 4;

2) pe fund sau pe marginea fundului, în așa fel încât să se evite confuzia cu indicațiile precedente, cu cifre de aceeași înălțime minimă ca și cele care exprimă capacitatea nominală corespunzătoare, în conformitate cu metoda sau metodele de umplere pentru care este destinată sticla:

a) o indicație a capacității maxime de umplere, exprimată în centilitri și fără a fi urmată de simbolul cl;

b) și/sau o indicație a distanței în milimetri de la nivelul maxim de umplere până la nivelul de umplere corespunzător capacității nominale, urmat de simbolul "mm".

Pe sticlă pot apărea și alte indicații, cu condiția ca acestea să nu dea naștere la confuzii cu indicațiile obligatorii.

PROCEDURI DE VERIFICARE statistică a sticlelor utilizate ca recipiente de măsurare

Prezenta anexă stabilește procedurile de verificare statistică a sticlelor utilizate ca recipiente de măsurare pentru a respecta cerințele articolului 2 și ale punctului 6 din anexa nr. 2 al regulamentului.

1. Metoda de eșantionare:

a) Se ia un eșantion de sticle utilizate ca recipiente de măsurare, de același model și de aceeași fabricație, dintr-un lot corespunzând, în principiu, producției dintr-o oră.

b) Dacă rezultatul verificării unui lot corespunzător producției pe timp de o oră nu este satisfăcător, se poate efectua o a doua încercare, fie pe baza unui alt eșantion dintr-un lot corespunzând unei perioade de producție mai lungi, fie pe baza rezultatelor înregistrate pe fișele de verificare ale producătorului.

c) Numărul de sticle utilizate ca recipiente de măsurare care constituie eșantionul va fi de 35 sau 40, în funcție de metode de aplicare a rezultatelor, detaliată la punctul 3 de mai jos.

2. Măsurarea capacității sticlelor care constituie eșantionul:

Sticlele se cântăresc goale.

Sticlele se umplă cu apă la temperatura de 20°C, cu densitate cunoscută, până la nivelul de umplere corespunzător.

După umplere sticlele se cântăresc pline.

Verificarea se efectuează cu mijloace de măsurare legale, adecvate efectuării operațiunilor necesare.

Eroarea de măsurare a capacității nu trebuie să depășească o cincime din eroarea tolerată corespunzătoare capacității nominale a sticlei.

3. Aplicarea rezultatelor :

1) Metoda abaterii standard

Numărul de sticle utilizate ca recipiente de măsurare din eșantion este de 35.

(1) Se calculează conform pct. 3 alin.4):

a) valoarea medie \bar{x} a capacităților reale x_i ale sticlelor din eșantion;

b) abaterea standard estimată s a capacităților reale x_i ale sticlelor din lot.

(2) Se calculează, după cum urmează:

a) limita superioară T_s : suma capacității indicate (a se vedea anexa I, punctul 8) și a erorii maxime admise corespunzătoare acestei capacități;

b) limita inferioară T_i : diferența dintre capacitatea indicată (a se vedea anexa I, punctul 8) și eroarea maximă admisă corespunzătoare acestei capacități.

(3) Criterii de acceptare:

Lotul va fi declarat conform cu directiva dacă valorile \bar{x} și s verifică simultan următoarele trei inecuații:

$$\bar{x} + k \cdot s \leq T_s$$

$$\bar{x} - k \cdot s \geq T_i$$

$$s \leq F (T_s - T_i),$$

unde: $k = 1,57$ și $F = 0,266$.

(4) Calculul valorii medii \bar{x} și a abaterii standard estimate a lotului

Se calculează după cum urmează:

- suma celor 35 de măsurători reale ale capacității : $x = \sum x_i$

- valoarea medie a celor 35 de măsurători : $\bar{x} = \frac{\sum x_i}{35}$
 - suma pătratelor celor 35 de măsurători : $\sum x_i^2$
 - pătratul sumei celor 35 de măsurători : $\sum x_i^2$, apoi $\sum x_i^2 / 35$
 - suma corectată: $SC = \sum x_i^2 - \frac{1}{35}(\sum x_i)^2$
 - dispersia estimată $v = \frac{SC}{34}$
- De unde abaterea standard estimată : $s = \sqrt{v}$

2) Metoda amplitudinii medii

Numărul de sticle utilizate ca recipiente de măsurare din eșantion este de 40.

(1) Se calculează după cum urmează la aliniatul 4).

- a) valoarea medie \bar{x} a capacităților reale x_i ale sticlelor din eșantion;
- b) amplitudinea medie \bar{R} a capacităților reale x_i ale sticlelor din eșantion.

(2) Se calculează după cum urmează :

a) limita superioară T_s : suma capacității indicate și eroarea maximă admisă corespunzătoare acestei capacități;

b) limita inferioară T_i : diferența dintre capacitatea indicată și eroarea maximă admisă corespunzătoare acestei capacități.

(3) Criteriul de acceptare :

Lotul este considerat corespunzător dacă valorile \bar{x} și \bar{R} satisfac simultan următoarele trei inecuații:

$$\bar{x} + k' \cdot \bar{R} \leq T_s$$

$$\bar{x} - k' \cdot \bar{R} \geq T_i$$

$$\bar{R} \leq F' (T_s - T_i),$$

$$\text{unde: } k' = 0,668 \text{ și } \bar{R} = 0,628.$$

(4) Calculul valorii medii \bar{x} și a amplitudinii medii \bar{R} pentru cele 40 de sticle utilizate ca recipiente de măsurare din eșantion.

Pentru a obține pe \bar{x} , se calculează după cum urmează:

- a) suma celor 40 de măsurători reale ale capacității x_i : $\sum x_i$
- b) valoarea medie a acestor 40 de măsurători : $\bar{x} = \frac{\sum x_i}{40}$

(5) Pentru a obține pe \bar{R} :

Se împarte eșantionul, în ordinea cronologică a selectării, în opt subeșantioane a câte cinci sticle utilizate ca recipiente de măsurare.

Se calculează după cum urmează:

a) amplitudinea fiecărui subeșantion, adică diferența dintre capacitatea reală a celei mai mari și a celei mai mici dintre cele cinci sticle din subeșantion; în acest mod se obțin opt valori: R_1, R_2, \dots, R_8 ;

b) Suma amplitudinilor celor opt subeșantioane:

$$\sum R_i = R_1 + R_2 + \dots + R_8$$

Amplitudinea medie \bar{R} a eșantionului este: $\bar{R} = \frac{\sum R_i}{8}$

Semnul

Notă informativă
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea regulamentului general de metrologie legală de stabilire a cerințelor către sticle utilizate ca recipiente de măsurare

Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea regulamentului general de metrologie legală de stabilire a cerințelor către sticle utilizate ca recipiente de măsurare vine să transpună în legislația națională Directiva 75/107/CEE a Consiliului din 19 decembrie 1974 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la sticlele utilizate ca recipiente de măsurare, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) L 042 din 15 februarie 1975.

Înainte de a transpune Directiva menționată, este necesar de modificat Legea nr. 647 din 17.11.95 a metrologiei, și anume, art. 14, care la moment nu conține prevederi referitor la sticle ca recipiente de măsurare.

Unul din motivele de transpunere a Directivei menționate este că, fabricarea și încercarea sticlelor utilizate ca recipiente de măsurare sunt supuse unor reglementări obligatorii care diferă de la un stat la altul.

Un alt motiv este că, sticlele utilizate ca recipiente de măsurare trebuie să aibă anumite caracteristici metrologice speciale.

Mai mult ca atât, sticlele utilizate ca recipiente de măsurare trebuie să poarte nu numai o indicație referitoare la capacitatea lor nominală, ci și informații necesare pentru umplerea lor.

Proiectul urmărește ca scop reducerea barierelor tehnice în calea comerțului pentru sticlele utilizate ca recipiente de măsurare, stabilind cerințe unificate în legislația națională cu cele din Uniunea Europeană.

Proiectul Hotărârii Guvernului, se aplică recipientelor numite în mod uzual sticle, făcute din sticlă sau din alte substanțe având o rigiditate și o stabilitate care oferă aceleași garanții metrologice ca și sticla. Acest proiect nu se aplică recipientelor din sticlă mai mici de 50 ml și recipientelor din sticlă cu capacitatea mai mare de 5000 ml.

Prevederile de menținere a acestei inițiative de transpunere a fost adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 1026 din 28.12.2012 cu privire la aprobarea Planului național de armonizare a legislației pentru anul 2013 (pct. 3), precum și în planul de activitate al Ministerului Economiei pe anul 2013.

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea regulamentului general de metrologie legală de stabilire a cerințelor către sticle utilizate ca recipiente de măsurare a fost corelat cu prevederile existente și lexicul definit de următoarele acte normative:

- Legea nr. 647 din 17.11.95 a metrologiei;
- Legea nr. 590 din 22.09.1995 cu privire la standardizare;
- SM SR ISO/CEI 99:2012 Vocabularul Internațional de metrologie (VIM).

Reieșind din cele expuse, se propune de a adopta proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea regulamentului general de metrologie legală de stabilire a cerințelor către sticle utilizate ca recipiente de măsurare pentru a da posibilitatea producătorilor autohtoni de a fi competitivi pe piața europeană, totodată oferind un grad sporit de încredere cetățenilor pentru aceste produse.

**Viceprim-ministru,
Ministrul economiei**

Valeriu LAZĂR